

Дослідження проблем державного і суспільного регулювання у фармацевтичній галузі України

Чернуха В.М., Романенкова А.В.

Національний фармацевтичний університет України

Кафедра організації та економіки фармації

(м. Харків, Україна)

economica@nuph.edu

Успіх будь-якого суспільства на шляху до стабільного економічного та соціального розвитку у значній мірі залежить від того, наскільки враховуються думки громадян при підготовці нормативно-правових актів, що стосуються саме їх інтересів. При цьому реальну підтримку повинні отримувати ті представники влади, які спираються на громадську думку, на суспільство, яке по суті довірило їм цю владу.

З середини минулого століття у світі широко використовуються моделі поєднання державного та суспільного регулювання, наприклад, у країнах ЄС (Великобританія, Нідерланди, Данія та ін.), США, Канаді та інших країнах. При цьому громадські організації цих країн дають дозвіл на видачу ліцензій, відкриття чи придбання аптек, визначають потребу галузі у фахівцях, проводять їх атестацію та виконують інші регуляторні функції, які делегує їм держава.

Необхідність створення в Україні сучасної системи регуляторних механізмів, у т. ч. й у фармацевтичній галузі, як форми реалізації прав громадськості вже досить давно не викликає сумнівів у контексті положень Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» з залученням професійних асоціацій до ліцензування, сертифікації, акредитації підприємств у сфері обігу лікарських засобів та атестації фармацевтичних кадрів. На сьогодні представники деяких професійних об'єднань та асоціацій входять до складу ліцензійних чи атестаційних комісій Міністерства охорони здоров'я України, але їх роль у цих колегіальних органах носить формальний характер, а їх вплив на прийняття рішень мінімальний.

У Міжнародній фармацевтичній федерації (International Pharmaceutical Federation – (FIP) представляє лише одна професійна неурядова самоврядна громадська організація – громадська організація «Всеукраїнська фармацевтична палата» (ГО «ВФП»).

Для порівняння – Франція в FIP представлена 5 національними професійними організаціями: Асоціація клінічних фармацевтів, Асоціація онкологічних фармацевтів, Асоціація фармацевтів громадських аптек, Асоціація військових фармацевтів та Асоціація молодих вчених – фармацевтів.

ГО «ВФП» подано до Верховної Ради України вже доопрацьований проект проекту Закону «Про самоврядування медичних професій в Україні» (03.07.2020), який чекає розгляду. У цьому проекті закону визначено, що ГО «ВФП та палати інших медичних професій є неприбутковими юридичними особами публічного права та організують свою діяльність на принципах самоврядування. ГО «ВФП надає право здійснювати фармацевтичну діяльність та видавати свідоцтво на право здійснювати фармацевтичної діяльності представникам нашої професії. Вона також забезпечує створення та ведення Реєстру представників фармацевтичних професій.

Нами проводиться робота по анкетуванню фармацевтичних працівників щодо фармацевтичного самоврядування та їх відношення до вищевказаного закону.